Gemeente Borne

Bijlage bij de decembercirculaire 2024 met toelichting op detailniveau per mutatie:

Hier onder staat een tabel met daarin een verschillenverklaring voor 2024 tot en met 2029 ten opzichte van de septembercirculaire.

Tabel 1: mutaties decembercirculaire ten opzichte van septembercirculaire

Verschillenverklaring	2024	2025	2026	2027	2028	2029
1. Accres ontwikkeling	0	101.000	99.000	166.000	234.000	304.000
2. Hoeveelheidsverschillen	339.000	154.000	-6.000	-6.000	-12.000	96.000
3. Taakmutatie comp.reg. niet beoogde kosten jeugdzorg	35.000	0	0	0	0	0
4. Taakmutatie subsidiereg. Continuïteit cruciale jeugdzorg	5.000	0	0	0	0	0
5. Uitvoering Hervormingsagenda jeugd	6.000	0	0	0	0	0
6. Wet betaalbare huur (DU)	2.000	0	0	0	0	0
7. Landelijke beëindigingsregeling veehouderijbedr. (DU)	7.000	0	0	0	0	0
8. Experiment nieuw stembiljet 2024	50.000	0	0	0	0	0
9. Register externe Veiligheidsrisico's	10.000	0	0	0	0	0
10. Spreidingswet	33.000	0	0	0	0	0
11. Meerkosten Oekraïne Sociaal Domein	86.000	0	0	0	0	0
12. Vangnetconstructie energietoelage	27.000	0	0	0	0	0
13. WOZ-waarden actualisatie	-196.000	-174.000	-148.000	-123.000	-98.000	-98.000
14. Participatie (IU)	-227.000	-63.000	62.000	98.000	0	0
Saldo verschil	177.000	18.000	7.000	135.000	124.000	302.000

Uit bovenstaande tabel zijn er een drietal onderwerpen waarvan de besteding van de middelen doorlopen tot in 2025. Voorgesteld wordt om deze middelen, totaal € 35.000, te bestemmen uit het jaarrekeningsaldo 2024 en ten gunste te brengen aan de programma's. Daarnaast zijn er nog een tweetal incidentele toevoegingen geweest in het kader van opvang van Oekraïense ontheemden. Conform bestendige gedragslijn wordt voorgesteld om deze middelen (€ 119.000) bij de bestemming van het jaarrekeningsaldo ten gunste te laten komen aan de reserve Huisvesting en bijbehorende voorzieningen, ten behoeve van toekomstige opgaven inzake opvang van ontheemden, statushouders en asielzoekers.

Tabel 2: voorgestelde resultaatbestemmingen naar aanleiding van uitkomsten decembercirculaire

Resultaatbestemming JR 2024	bedrag	toelichting
7. Landelijke beëindigingsregeling veehouderijbedr.	7.000	naar programma Duurzame Toekomst
9. Register externe Veiligheidsrisico's	10.000	naar programma Duurzame Toekomst
10. Spreidingswet	33.000	naar reserve huisvesting en bijbehorende voorzieningen
11. Meerkosten Oekraïne Sociaal Domein	86.000	naar reserve huisvesting en bijbehorende voorzieningen
Eindtotaal exclusief taakstelling	136.000	

Bovenstaande vijf bestemming worden betrokken bij de besluitvorming rondom de jaarrekening 2024 en de bestemming van het jaarrekeningsaldo.

Op de volgende pagina treft u per verschil uit tabel 1 een toelichting aan.

ad.1. Accres ontwikkeling:
Het accres is de totale groei of krimp van het gemeentefonds (macro bezien). Uitgangspunt is dat het gemeentefonds meerjarig de ontwikkeling van het nominaal bruto binnenlands product volgt.

De indexatie wordt gesplitst in een volumedeel en een prijsdeel. De volumeontwikkeling van het gemeentefonds wordt gebaseerd op een 8-jaars (t-9 t/m t-2) historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product (BBP), waardoor het fonds minder schommelt.

De indexatie voor inflatie volgt de prijs BBP van het lopende jaar, waardoor de fondsen reëel 'op niveau' blijven. Bij de septembercirculaire 2024 is gebleken dat de ramingen voor de ontwikkeling van de prijs bbp structureel te laag leken te zijn.

Onderbouwing accres ontwikkeling	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Correctie volume accres i.v.m. revisie CBS	0	67.000	99.000	166.000	234.000	270.000
Correctie LPO accres i.v.m. revisie CBS	0	0	0	0	0	34.000
Uitkeringsfactor 2025, uitkeren verdeelreserve	0	34.000	0	0	0	0
Totaal verschil accres (via uitkeringsfactor)	**0**	**101.000**	**99.000**	**166.000**	**234.000**	**304.000**

Voorstel bestemming: Maakt onderdeel uit van het totale saldo aan dekkingsmiddelen voor de begroting 2025 en kadernota 2026-2029. Wordt niet specifiek geoormerkt.

ad.2. Hoeveelheidsverschillen:
De hoeveelheidsverschillen zijn verschillen die met name voortkomen uit actualisatie van aantallen bij de maatstaven. Deze actualisatie komt voort uit de elektronische CBS-database (Statline) en de verwerking van de overige definitieve maatstaf gegevens uit de betalingsspecificaties van het Ministerie.

Voorstel bestemming: Maakt onderdeel uit van het totale saldo aan dekkingsmiddelen voor de begroting 2025 en kadernota 2026-2029. Wordt niet specifiek geoormerkt.

ad.3. Taakmutatie compensatieregeling niet beoogde kosten jeugdzorg (€ 35.000 l):
Ten behoeve van de specifieke uitkering Niet beoogde jeugdzorgkosten vanwege verblijf is in het voorjaar van 2024 een bedrag van € 60 miljoen beschikbaar gesteld op de begroting van het ministerie van VWS, afkomstig uit de algemene uitkering van het gemeentefonds en de integratie-uitkering Voogdij 18+ (meicirculaire 2024). Na beoordeling van de aanvragen over de jaren 2022 en 2023 is er een restant van € 30,4 miljoen. Zoals afgesproken vloeit dit resterende budget terug naar het gemeentefonds. Omdat de integratieuitkering Voogdij 18+ is opgeheven, wordt dit resterende budget in deze circulaire in zijn geheel teruggeboekt naar de algemene uitkering van het gemeentefonds.

Voorstel bestemming: Binnen het programma Inclusieve Samenleving is op het thema Jeugd in 2024 een overschrijding ontstaan mede door de niet beoogde kosten voor jeugdzorg. Bij de jaarrekening 2024 wordt bij de toelichting op de overschrijding aangegeven dat dit deels wordt gedekt door de middelen die in deze decembercirculaire zijn ontvangen.

ad.4. Taakmutatie subsidieregeling continuïteit cruciale jeugdzorg (€ 5.000 i):

In mei 2019 hebben de VNG en het Rijk afspraken gemaakt over de inrichting van een subsidieregeling continuïteit cruciale jeugdzorg met een looptijd tot eind december 2021. Hiertoe is destijds € 20 miljoen vanuit de € 420 miljoen aan tijdelijke extra middelen Jeugdhulp voor gemeenten naar de begroting van het ministerie van VWS overgeboekt (meicirculaire 2019). Via de subsidieregeling kunnen aanbieders van cruciale jeugdhulp tijdelijke liquiditeitssteun ontvangen indien dit noodzakelijk is om continuïteit van zorg te garanderen. Er is destijds afgesproken dat de middelen na afloop van de subsidieregeling weer worden toegevoegd aan het gemeentefonds.

Tussentijds is het bedrag voor de regeling verlaagd van € 20 miljoen naar € 10 miljoen. Momenteel is nog € 4,6 miljoen beschikbaar voor de subsidieregeling continuïteit cruciale jeugdzorg. Het overige deel, € 5,4 miljoen, is momenteel als liquiditeitssteun uitgekeerd. In deze circulaire wordt de voor 2024 nog beschikbare € 4,6 miljoen teruggeboekt naar het gemeentefonds. Deze middelen worden verdeeld via de maatstaven in het cluster Jeugd. De resterende € 5,4 miljoen wordt op een later moment - na terugbetaling door de aanbieders - teruggeboekt naar het gemeentefonds. Er wordt momenteel bekeken hoe verlenging van de subsidieregeling in de toekomst vorm te geven.

Voorstel bestemming: Binnen het programma Inclusieve Samenleving is op het thema Jeugd in 2024 een overschrijding ontstaan mede door de niet beoogde kosten voor jeugdzorg. Bij de jaarrekening 2024 wordt bij de toelichting op de overschrijding aangegeven dat dit deels wordt gedekt door de middelen die in deze decembercirculaire zijn ontvangen.

ad.5. Uitvoering Hervormingsagenda jeugd (€ 6.000 i):

Met de totstandkoming van de Hervormingsagenda Jeugd zijn middelen beschikbaar gekomen voor de uitvoering van de agenda. Hiervan is voor 2024 en 2025 jaarlijks € 9 miljoen overgeheveld naar de begroting van het ministerie van VWS ten behoeve van de uitvoering van de Hervormingsagenda. De voor 2024 beschikbare middelen ad € 9 miljoen zijn echter niet volledig tot besteding gekomen. Voor 2024 worden de niet tot besteding gekomen middelen ad € 5,6 miljoen teruggeboekt naar het gemeentefonds. Deze middelen worden verdeeld over de gemeenten via de maatstaven in het cluster Jeugd.

Voorstel bestemming: Binnen het programma Inclusieve Samenleving is op het thema Jeugd in 2024 een overschrijding ontstaan mede door de niet beoogde kosten voor jeugdzorg. Bij de jaarrekening 2024 wordt bij de toelichting op de overschrijding aangegeven dat dit deels wordt gedekt door de middelen die in deze decembercirculaire zijn ontvangen.

ad.6. Decentralisatie uitkering - Wet betaalbare huur (€ 2.000 i):

De Wet maximering huurprijsverhogingen geliberaliseerde huurovereenkomsten is samen met de Wet betaalbare huur in werking getreden op 1 juli 2024. De wet maximering huurprijsverhogingen geliberaliseerde huurovereenkomsten stelt een maximum aan de jaarlijkse huurverhogingen voor geliberaliseerde huurovereenkomsten. Gemeenten hebben sinds 1 juli 2024 handhavende bevoegdheden ten aanzien van verhuurders die zich niet aan deze maximering houden. De gelden zijn bestemd voor de implementatie van de wet en de daaruit volgende toezicht- en handhavingskosten in 2024. De verdeling van dit budget vindt plaats op basis van de verdeelsleutel van de Wet betaalbare

huur. De Wet maximering huurprijsverhoging geliberaliseerde huurovereenkomsten loopt tot 1 mei 2029. De middelen voor de periode 2025-2029 volgen naar verwachting in de meicirculaire 2025.

Voorstel bestemming: Middelen maken onderdeel uit van het jaarrekeningsaldo en worden niet bestemd voor 2025 bij besluitvorming rond de jaarrekening 2024.

ad.7. Decentralisatie uitkering - Landelijke beëindigingsregeling veehouderijbedrijven (€ 7.000 i):

Sinds 3 juli 2023 zijn de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv) en de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties met piekbelasting (Lbv-plus) opengesteld, waarmee veehouders hun bedrijfslocaties tegen subsidie kunnen beëindigen. De doelstelling van deze subsidieregelingen is om de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden te verminderen.
De subsidieregelingen brengen werkzaamheden voor gemeenten, als het bevoegd gezag, met zich mee. Het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) wil deze gemeenten daarin ondersteunen.

In Borne is er in 2024 één veehouder geweest die zich heeft aangemeld voor de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties. De meeste van de bijbehorende werkzaamheden lopen nog door tot in 2025. Hiervoor moet extern expertise ingehuurd worden. Begin 2025 is er een tweede aanmelding binnengekomen. Bij één van de komende circulaires ontvangen wij hiervoor een tegemoetkoming.

Voorstel bestemming: De meeste werkzaamheden lopen door tot in 2025, maar de middelen zitten in het saldo van de jaarrekening 2024. In het voorstel voor bestemming van het saldo van de jaarrekening wordt voorgesteld om dit bedrag te bestemmen uit het jaarrekeningsaldo 2024 en toe te voegen aan programma Duurzame Toekomst.

ad.8. Decentralisatie uitkering - Experiment nieuw stembiljet 2024 (€ 50.000 i):

Tijdens de Europees Parlementsverkiezing op 6 juni 2024 is in vijf gemeenten, op uitnodiging van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties (BZK), geëxperimenteerd met een nieuw model stembiljet. Het doel van het experiment was om inzicht te krijgen in hoe een nieuw stembiljet in de praktijk werkt voor kiezers, stembureauleden, gemeenten en leveranciers van verkiezingsmaterialen. Het ministerie van BZK verstrekt aan de deelnemende gemeenten een eenmalige tegemoetkoming in de kosten voor deelname aan het experiment met het nieuwe stembiljet. Het totaalbedrag is € 250.000 en wordt verdeeld met een staffel, naar rato van het aantal stembureaus en kiesgerechtigden per deelnemende gemeente. De gemeente Borne ontvangt € 50.000.

Voorstel bestemming: er is op het product verkiezingen een overschrijding ontstaan van € 32.000 in 2024, met name als gevolg van de meerkosten voor het experiment met het nieuwe stembiljet. De restantmiddelen maken onderdeel uit van het jaarrekeningsaldo en worden niet bestemd voor 2025 bij besluitvorming rond de jaarrekening 2024.

ad.9. Decentralisatie uitkering - Register externe veiligheidsrisico's (€ 10.000 i):
Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) is met medeoverheden verantwoordelijk voor het beheer van het Register Externe Veiligheidsrisico's (REV). Onderdeel hiervan is dat alle gemeenten de juiste data moeten aanleveren in het REV. Het ministerie van IenW verstrekt hiervoor een eenmalige compensatie aan gemeenten. Hiervoor is € 3,4 miljoen beschikbaar. Alle gemeenten in Nederland ontvangen € 10.000 voor de te verrichten werkzaamheden.

Voorstel bestemming: De werkzaamheden worden in 2025 uitgevoerd. In het voorstel voor bestemming van het saldo van de jaarrekening wordt voorgesteld om dit bedrag te bestemmen uit het jaarrekeningsaldo 2024 en toe te voegen aan programma Duurzame Toekomst.

ad.10. Decentralisatie uitkering – Spreidingswet (€ 33.000 i):
Vanuit de Spreidingswet hebben gemeenten een nieuwe taak gekregen in het zoeken naar opvangplekken voor asielzoekers om zo tot een evenwichtigere spreiding van asielzoekers te komen over gemeenten en provincies. Voor 2024 ontvangen zij hiervoor een bijdrage van in totaal € 15,3 miljoen. Elke gemeente ontvangt een vast bedrag van € 20.000. Het resterende bedrag wordt verdeeld op basis van de verdeling van het aantal opvangplaatsen per gemeente.

Voorstel bestemming: de toegekende middelen ad. € 33.000 bestemmen (cfm bestendige gedragslijn) bij de jaarrekening 2024 en ten gunste laten komen aan de reserve huisvesting en bijbehorende voorzieningen (voor Oekraïense ontheemden en andere opvang). Het saldo van de reserve huisvesting bedraagt per balansdatum 31/12/2024: € 5.855.000.

ad.11. Decentralisatie uitkering – Meerkosten Oekraïne sociaal domein (€ 86.000):
De verantwoordelijkheid voor de zorg en ondersteuning vanuit de Wmo, de Jeugdwet en de Wet publieke gezondheid voor de uitvoering van het basistakenpakket Jeugdgezondheidszorg, het Rijksvaccinatieprogramma en het prenataal huisbezoek) ligt voor Oekraïense ontheemden bij gemeenten. Het aantal Oekraïense ontheemden is dusdanig groot dat dit niet kan worden beschouwd als onderdeel van gebruikelijke fluctuaties op gemeentelijk niveau. Daarom ontvangen de betreffende gemeenten een compensatie.

De compensatie is vastgesteld op basis van onderzoek van het CBS naar daadwerkelijke opgevangen Oekraïense ontheemden per gemeente in 2024 en op basis van extern onderzoek naar de gemiddelde gemeentelijke zorgkosten per ontheemde. Op basis daarvan wordt een bedrag van € 29,8 miljoen uitgekeerd via deze decentralisatie-uitkering, waarbij de verdeelsleutel per gemeente is vastgesteld op basis van bovengenoemde onderzoeken.

Voorstel bestemming: de toegekende middelen ad. € 33.000 bestemmen (cfm bestendige gedragslijn) bij de jaarrekening 2024 en ten gunste laten komen aan de reserve huisvesting en bijbehorende voorzieningen (voor Oekraïense ontheemden en andere opvang). Het saldo van de reserve huisvesting bedraagt per balansdatum 31/12/2024: € 5.855.000.

ad.12. Decentralisatie uitkering – Vangnetconstructie energietoelage (€ 27.000 i):
Binnen de decentralisatie-uitkering Energietoelage 2023 is € 32,5 miljoen van het budget gereserveerd voor een vangnetconstructie (meicirculaire 2024). Ondanks de aangepaste verdeelsystematiek kunnen er verschillen zijn ontstaan tussen de gebruikte verdeelstatistiek en het werkelijke aantal bereikte huishoudens met een inkomen tot 120% sociaal minimum. De vangnetconstructie is bedoeld om een oplossing te bieden voor te grote afwijkingen (ten nadele van gemeenten).

Voorstel bestemming: Wordt bestemd bij de jaarrekening 2024 uit het jaarrekeningsaldo en in te zetten voor de witgoedregeling. Deze regeling bevat beleidsregels voor het (tijdelijk) verstrekken van duurzaam witgoed. Door de beschikbare € 27.000 in te zetten voor de witgoedregeling kunnen we meer verstrekkingen doen.

ad.13. Maatstaven: WOZ-waarden actualisatie:
Op basis van de informatie uit de database van het CBS is de totale waarde van de woningen en niet-woningen geactualiseerd. Deze actualisatie heeft geleid tot significante aanpassingen voor de jaren 2024 tot en met 2029. De WOZ waarden zijn gekoppeld aan de inkomstenmaatstaf woningen en niet-woningen. Idee achter de inkomstenmaatstaf is dat gemeenten inkomsten kunnen genereren door belasting (OZB) te heffen over de waarde van de woningen en niet-woningen.

Voorstel bestemming: Middelen maken onderdeel uit van het jaarrekeningsaldo en worden niet bestemd voor 2025 bij besluitvorming rond de jaarrekening 2024.

ad.14. Integratie uitkering – participatie:
Deze integratie uitkering voorziet een geleidelijke overgang van een specifieke uitkering naar de algemene uitkering voor het onderdeel participatie. Op basis van de landelijke realisatie en ontwikkeling van een aantal maatstaven (o.a. bijstandsontvangers/ huishoudens laag inkomen etc.) vinden er meerjarige verrekeningen plaats. Als gemeente hebben we hier niet direct invloed op.

Voorstel bestemming: Middelen maken onderdeel uit van het jaarrekeningsaldo en worden niet bestemd voor 2025 bij besluitvorming rond de jaarrekening 2024.